

zjištění, že podnik ten se cizích práv vodních vůbec nedotýká, může stolice odvolací řešiti komplex všech těch otázek sama, arciť za předpokladu, že má pro řešení to potřebný základ skutkový bezvadně zjištěn.

Pokud tedy stížnost namítá, že žal. úřad nemohl o vyvlastnění vodních práv st-lů rozhodovati, když ani edikt č. 1579 ani komis. řízení ze dne 6. března 1923 a vlastně ani projekt sám neměly za předmět žádné vyvlastnění vody normální, je stížnost bezdůvodná.

Jde však ještě o to, zda žal. úřad měl pro svoje výroky bezvadně zjištěn základ skutkový. V tomto směru musil se nss z námitek proti udělení konsensu nejdříve zabývati námitkou, že rozsah vodních práv st-lů nebyl za účasti jejich zjištěn. Žal. úřad dal sice okr. úřadem tato práva na dolním toku zjistiti a na tomto základě založil svůj výrok, neposkytl však st-lům příležitost, aby v průběhu řízení správního mohli zaujmouti k těmto zjištěním stanovisko. Poněvadž zjištění tato jsou pro udělení sporného konsensu a zvláště také pro další výrok žal. úřadu o částečném vyvlastnění vodních práv st-lů právně významná, nutno v tom, že příslušná šetření provedena byla bez účasti st-lů, shledati podstatnou vadu řízení.

Z námitek proti výroku o vyvlastnění vodních práv slušelo nejprve zabývati se výtkou vadnosti řízení, kterou st-lé vidí v tom, že zákonné předpoklady, za kterých § 14 zák. č. 116/1884 ř. z. vyvlastnění starších práv ve prospěch zavodňovacího podniku zemědělského připouští, nebyly zjištěny za účasti st-lů. Nss uvážil o této námitce, že ustanovení § 14 zák. č. 116/1884 ř. z. jsou doplňkem vodoprávních norem zák. vod., a že pro vyvlastňovací řízení podle tohoto ustanovení platí procesní předpisy vod. zák., tedy zejména § 84 vod. zák. Podle těchto předpisů, zejména podle 2. odst. § 84 vod. zák. mají býti případná vyvlastnění projednána v řízení komisionelním. Účelem tohoto řízení jest, aby všem zúčastněným byla poskytnuta účast na projednání otázky vyvlastnění, tedy i zákonných předpokladů, jimiž vyvlastnění je podmíněno. Sluší proto st-lům dáti za pravdu, že je podstatnou vadou řízení, když žal. úřad předpoklady, jimiž § 14 zák. č. 116/1884 ř. z. je podmíněn, zjišťoval si pouze interně, neposkytnuv při tom st-lům účasti. Již tato vada ve spojení s vadou svrchu uvedenou musila vésti ke zrušení nař. rozhodnutí ve směrech v enunciátě uvedených, následkem toho odpadá potřeba zabývati se otázkami dalšími, zejména otázkou úplnosti obsahu výroku vyvlastňovacího, kontroly odebíraného množství a dalšími ve stížnosti uplatňovanými námitkami.

Č. 10.979.

Učitelstvo: * Ustanovení § 20 odst. 1—4 vl. nař. č. 96/1930 Sb. tím, že neurčilo, že služební dobu, kterou se řídí dosažení služného, podle něhož se určuje pensijní základna u učitelů ustanovených definitivními nebo zatímními učiteli na školách měšťanských, jest zaokrouhlovati ve smyslu § 38 odst. 2 převodového ustanovení učit. zák., není v rozporu se zákonem.

(Nález ze dne 5. ledna 1934 č. 21.356/33.)

Prejudikatura: Boh. A 10.831/34, 10.591/33, 10.484/33.

Věc: Anna M. v M. (adv. Dr. Bedř. Mautner z Prahy) proti ministerstvu školství a národní osvěty o zvýšení vdovské pense.

Výrok: Stížnost se zamítá pro bezdůvodnost.

Důvody: Výměrem zšr-y v Brně z 5. září 1930 byly st-lce, vdově po odborném učiteli na občanské škole, k její žádosti upraveny pensijní požitky na základě zák. z 20. května 1930 č. 70 Sb. dnem 1. ledna 1930 roční částkou vdovské pense Kč 10.539'50, t. j. $\frac{2}{3}$ z 73'6% pensijní základny ročních 21.480 Kč (služné 7. plat. stupně ročně per 21.480).

Na podané námitky dala zšr výnosem ze 17. října 1930 st-lce toto vysvětlení: »Odborný učitel Jan M. nastoupil školní službu 1. září 1883, na občanskou školu přestoupil 1. března 1893, t. j. v 10. služebním roce. V pensí byl od 1. července 1907, služební doba činila 23 roků, 10 měsíců a byla proto pensijní základna 7. stupně platového per ročních 21.480 Kč správně vyměřena«. St-lka byla zároveň dotázána, zda vzhledem k tomuto vysvětlení své námitky odvolává. Když však st-lka na námitkách svých trvala, zamítla je zšr výnosem z 18. února 1931, pojavši do něho obsahově i své vysvětlení ze 17. října 1930, a to z těchto důvodů: »Podle § 20 vl. nař. z 26. června 1930 č. 96 Sb. určí se pensijní základna učitelům podle služného podle odst. 1 § 7 plat. zák., kterého by byli tříletými postupy dosáhli v den skončení činné služby při započitatelné (započtené) služební době, zkrácené u literních učitelů o 3 roky. Podle zák. č. 70/30 a podle cit. § 20 vl. nař. č. 96/30, jímž se tento zákon provádí, dlužno pensijní základnu v daném případě určit podle služného, které by učiteli bylo příslušelo, kdyby učitelský zákon byl již účinným v době jeho ustanovení na občanskou školu, a to podle ustanovení odst. 3 § 7 plat. zák. Při služební době 23 let 10 měsíců přísluší učiteli služné 7. a nikoliv, jak v námitkách uvádíte, služné 8. stupně. Je sice pravda, že Váš manžel, kdyby byl sloužil v době účinnosti učit. zák., byl by převeden do služného 8. stupně, avšak tak by se mohlo státi pouze za skutkového předpokladu, že slouží déle než 24 započitatelných let a že se mu plat podle učit. zák. poukazuje na dobu delší než 24 let. Váš manžel sloužil však do pense započitatelných 24 roků bez nejmenší části 25tého roku, a nemůže proto pensijní základna určena býti podle služného příslušejícího odbornému učiteli za dobu delší 24 roků. Podle služného 8. stupně mohla by býti pensijní základna toliko v tom případě určena, kdyby byl sloužil déle než 24 let, z čehož vysvítá, že zdejší výměr z 6. září 1930, proti němuž čelí Vaše námitky, správně určil pensijní základnu podle služného 7. stupně.«

Nař. rozhodnutím zamítlo pak min. škol. odvolání st-lčino proti rozhodnutí zšr-y z důvodů napadeného rozhodnutí. Při tom k námitkám odvolání podotklo, že i když — jak je z napadeného rozhodnutí patrné — byla služební doba manžela st-lky zaokrouhlena, nelze jí přiznati nárok na vyšší vdovskou pensí než podle pensijní základny podle služného 7. stupně jejího manžela, a to z důvodů v rozhodnutí zšr-y uvedených.

O stížnosti uvažoval nss takto:

Stížnost nepopírá, že manžel st-lčín měl v době svého pensionování započitatelných 23 roků 10 měs., napadá však nař. rozhodnutí — vycházejíc sama také z ustanovení § 20 odst. 4 nař. č. 96/30 — potud, že žal. úřad měl i při určení číselné výše pensijní základny vzít za podklad ve smyslu § 38 odst. 2 převodových ustanovení zák. č. 104/26 zaokrouhlenou dobu na 24 let, tak jako kdyby byl její manžel dne 1. ledna 1926 v aktivní službě, z čehož by plynulo, že by byl býval převeden do 8. stupně platového, který je v důsledku toho i pensijní základnou pro výpočet zaopatřovacích požitků st-lky.

Podle § 20 odst. 1 nař. č. 96/30 určí se učitelům uvedeným v § 1 zák. č. 104/26 pensijní základna podle služného (§ 7 odst. 1 cit. zák.), kterého by byli tříletými postupy dosáhli v den skončení činné služby při započitatelné (započtené) služební době, zkrácené u literních učitelů ... o 3 roky. V den skončení činné služby měl pak manžel st-lčín — jak nepopřeno — 23 roků, 10 měs., takže jeho započitatelná doba, podle níž se určuje pensijní základna, zkrácená o 3 roky, činila do dne skončení činné služby 20 roků, 10 měs., již by byl měl ve smyslu § 7 odst. 1 učitel. zák. dosažen tříletými postupy pouze 7. stupeň platový (Kč 19.800) bez ohledu zatím na to, do kterého stupně byl by býval v aktivní službě převeden.

Jestliže pak u učitelů, ustanovených definitivními neb zatímními na občanských školách, ke služnému v odst. 1 § 7 učitel. zák. přistupovalo po dobu (odst. 5) jich ustanovení na těchto školách zvýšení služného ve smyslu odst. 3 § 7 učitel. zák., pak musilo i s hlediska tohoto zvýšení býti upraveno zvyšování pensijní základny v odst. 4 § 20 nař. č. 96/30, aniž to co mění na všeobecné zásadě, platné pro stanovení směrodatného služného, vysloveného v odst. 1 § 20 nař. č. 96/30, takže i v případech odst. 4 § 20 cit. nař. nutno slovům »podle služného, které by jim příslušelo ...« rozuměti tak, že jde o služné, jež by příslušelo v den skončení činné služby, což při uvedené již zkrácené době 20 roků, 10 měs. odpovídá 3 postupovým částkám po 300 Kč vedle základního zvýšení při postupu o 780 Kč.

S tohoto hlediska odpovídala by tedy pensijní základna v částce 21.480 Kč, jak ji vzal žal. úřad za podklad výměry vdovských zaopatřovacích požitků, předpisu § 20 nař. č. 96/30.

Namítá-li ovšem stížnost, že bylo nutno přihlédnouti i k zaokrouhlení doby podle § 38 odst. 2 s hlediska převodu do nových platů, dovozuje vlastně, že žal. úřad měl nad předpis § 20 nař. č. 96/30 přihlížeti k dalšímu ustanovení směrodatnému pro určení ciferní výše pensijní základny. Bylo proto zkoumati, má-li tento požadavek strany oporu v zákoně č. 70/30, po případě, je-li § 20 nař. č. 96/30 s tohoto hlediska v rozporu se zákonem. Nss neshledal, že by tomu bylo tak.

Podle § 2 cit. zák. byly na učitelské pensisty, o jaké i v daném případě jde, vztaženy předpisy §§ 32—34 učitel. zák. č. 104/26 o odpovídných a zaopatřovacích platech. Jest sice pravda, že v těchto předpisech jest v § 33 obsaženo číselné určení procenta pensijní základny, které tvoří pak výslužné učitele a že jest tam (v odst. 3) obsažen i před-

pis pro zaokrouhlení zlomků posledního roku služební doby, ovšem jenom s hlediska zjištění doby k odůvodnění nároku na výslužné a určení procenta pensijní základny, avšak podkladu pro určení číselné výše pensijní základny samotné pro nové odpočivné platy nelze tu nalézt. Otázka ta jest teprve rozřešena v § 5 zák. č. 70/30, který normotvornou činnost ve příčině určení výše pensijních základen přenesl výlučně na vládu, stanoviv jí pouze dvojí omezení, totiž že má jednak přihlídnouti ke služebnímu poměru, v němž byl učitel v době odchodu do výslužby, jednak, že ono ciferní určení pensijní základny nesmí obsahově přesahovati míru stanovenou prováděcími předpisy, obsaženými v dílu V 1 učit. zák. Zákonodárce tedy v tomto druhém směru stanovil vládě pouze horní mez číselného rozsahu úpravy jí ponechané (srov. nář. Boh. A 10.484/33). Dolní mez zná zákon toliko nepřímou, a to v § 6 odst. 2, kde jest druhý kategorický imperativ zákona, vyzývající vládu (ovšem teprve při provádění). Jiných mezí zde pro vládu nebylo a tato v těchto mezích zcela normotvorně a na místě zákona určila i ciferně pensijní základnu, byť i ne přímým vyčíslením (srov. nář. Boh. A 10.591/33 a 10.831/33).

I když tedy v § 38 odst. 2, který jest součástí dílu V-1 zák. č. 104/26, jest obsažen předpis o zaokrouhlení služební doby, rozhodné pro ustanovení výše služného při převodu učitelů do nových platů, byl tento spolu s ostatními ustanoveními jen onou horní mezí, kterou vláda nesměla překročiti. Nepoužila-li vláda tohoto ustanovení o zaokrouhlení služební doby, nýbrž určila výši pensijní základny v § 20 nař. č. 96/30 pouze tak, že jest směrodatná služební doba v den skončení činné služby bez jakéhokoliv zaokrouhlení, pak šla sice pod onu horní mez danou převodovým ustanovením, ale strana nemůže z § 38 odst. 2 zák. č. 104/26 pro sebe vyvozovati nárok na určení ciferní výše pensijní základny podle tohoto ustanovení, poněvadž zák. č. 70/30 v § 5 jí přímo takového nároku nedává.

Z toho také vyplývá, že ustanovení § 20 odst. 1—4 vl. nař. č. 96/30 tím, že neurčilo, že služební dobu, kterou se řídí dosažení služného, podle něhož se určuje pensijní základna u učitelů ustanovených definitivními nebo zatímními učiteli na školách měšťanských, jest zaokrouhliti ve smyslu § 38 odst. 2 převodového ustanovení učit. zák., není v rozporu se zákonem.

Na tom nic nemění, že úřady provedly v daném případě skutečně zaokrouhlení doby na 24 roky, což zřejmě svedlo i st-lku, neboť toto zaokrouhlení bylo zřejmě provedeno podle odst. 1 a 3 § 33 učit. zák. jako nutné s hlediska zjištění doby k odůvodnění nároku na výslužné a pro výpočet procenta pensijní základny, jímž se řídí výslužné, nikoli však podle § 38 odst. 2 převod. ustanovení, t. j. pro určení výše pensijní základny samotné.

Postupoval-li však žal. úřad, jak shora bylo dolíčeno, podle § 20 nař. č. 96/30 správně, pak jest stížnost bezdůvodnou.